

РЕШЕНИЕ

№ 26198

гр. София, 01.08.2025 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Първо отделение 46 състав, в
публично заседание на 03.06.2025 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Мариана Маркова

при участието на секретаря Паола Георгиева, като разгледа дело номер **4106** по описа за **2025** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 145 – чл. 178 от Административно процесуалния кодекс (АПК) във вр. чл. 84, ал. 3 във вр. чл. 75, ал. 1, т. 2 и т. 4 във вр. чл. 8 и чл. 9 от Закона за убежището и бежанците (ЗУБ).

Образувано е по жалба на Х. Д. А., [дата на раждане] в [населено място], Р С., ЛНЧ [ЕГН], срещу решение № 1734/17.02.2025 г. на председателя на Държавна агенция за бежанците при Министерски съвет, с което на основание чл. 75, ал. 1, т. 2 и т. 4 във вр. чл. 8 и чл. 9 от ЗУБ, му е отказано да му бъде предоставен статут на бежанец и хуманитарен статут.

В жалбата се твърди, че решението е незаконосъобразно. Жалбоподателят излага твърдения, че административният орган е игнорирал факта, че причините да напусне страната си на произход са свързани с наличието на заплаха за живота и сигурността му. Счита, че при изследване на настоящата ситуация в С. административният орган не е взел предвид неговата бежанска история. Счита, че, евентуалното му завръщане в С. ще доведе до реална заплаха за живота и сигурността му. По същество се иска отмяна на решението.

В съдебно заседание жалбоподателят се явява лично и се представлява от адв. Б., който поддържа жалбата и моли тя да бъде уважена.

Ответникът – председателят на ДАБ при МС чрез юрк. Г. оспорва жалбата и моли съда да я отхвърли. Твърди, че правилно е преценено, че не са налице предпоставките на чл. 8 и 9 ЗУБ.

Софийска градска прокуратура не изпраща представител и не изразява становище по жалбата.

Административен съд София-град, след като обсъди доводите на страните и прецени по реда на чл.235, ал.2 от ГПК, във вр. с чл.144 от АПК приетите по делото писмени доказателства, приема за установено от фактическа страна следното:

Административното производство е образувано въз основа на молба за предоставяне на международна закрила с вх. № ПМЗ-В-659 от 22.11.2024 г., подадена от Х. Д. А., от мъжки пол, [дата на раждане] в [населено място], Р С., ЛНЧ [ЕГН], етническа принадлежност - кюрд, вероизповедание - йезид, семейно положение - женен. Личните данни на чужденеца са установени с декларация по чл. 30, ал. 1, т. 3 от ЗУБ.

В проведено интервю с рег. № УП 7257 от 10.01.2025 г. чуждият гражданин твърди, че има брат, който живее в България, сестра, която живее Ш. и брат, който живее в Германия. Напуснал е С. на 20.10.2024 г. и преминал нелегално в Т.. Останал там 10 дни, като не е подавал молба за международна закрила. Целта му е била да стигне до България, за да се събере със семейството си и да работи. Преминал в България нелегално на 06-07.11.2024 г. Не притежава разрешение за влизане или пребиваване в друга държава-членка на ЕС. Не е подавал друга молба за международна закрила. Не е имал проблеми заради етническата си принадлежност в С.. Посочва, че през 2014 г. ДАЕШ напада йезидите, но от неговото семейство никой не е пострадал. Не е членувал в религиозна организация. Не е членувал във въоръжена групировка. Не е бил арестуван или осъждан. Не е отбивал военна служба. Последно е живял в [населено място], обл. Х., С.. Сега районът е под контрола на кюрдите. Учил е до девети клас. Работил е като готвач. Не е членувал в политическа партия или организация. Напуснал е С., защото е без гражданство. Не е имало заплахи отправени лично към него. Не е имал проблеми с властите. Не му е оказвано насилие. В района, в който е живеел, има отвличания и кражби. Икономическото положение не е добро, не е могъл да си намери работа. В С. са останали баща му и четирима от неговите братя.

Представено е становище от ДАНС с рег. № М-1160/16.01.2025 г. (рег. № УП 7258/17.02.2025 г. в ДАБ при МС), съгласно което Агенцията не възразява да бъде предоставена закрила в Р България на лицето Х. Д. А., в случай че отговаря на условията по ЗУБ.

От старши експерт в „ПМЗ-кв. В.“-РПЦ-гр. С. до председателя на ДАБ при МС е изготвено становище рег. № УП 7257/13.02.2025 г., с което, след преценка на събраните по преписката доказателства, се предлага на чужденеца да бъде отказано предоставянето на статут на бежанец и на хуманитарен статут.

С решение № 1734/17.02.2025 г. на основание чл. 75, ал. 1, т. 2 и т. 4 във вр. чл. 8 и чл. 9 от ЗУБ, председателят на ДАБ при МС е отказал да предостави статут на бежанец и хуманитарен статут на Х. Д. А.. Решението е връчено на лицето лично на 04.04.2025 г. Жалбата е подадена на 15.04.2025 г., видно от поставения входящ номер.

При така установеното от фактическа страна, от правна съдът намира следното:

Жалбата е процесуално допустима, като подадена срещу годен за оспорване административен акт, от надлежна страна, за която е налице правен интерес от търсената защита и при спазване на 14 - дневния срок за съдебно обжалване, предвиден в чл. 84, ал. 3 от ЗУБ.

Съдът, като прецени доказателствения материал по делото, както и валидността и законосъобразността на обжалвания административен акт с оглед основанията, визирани в разпоредбата на чл. 146 от АПК, счита жалбата за неоснователна.

Оспореното в настоящото производство решение изхожда от компетентен орган - председател на ДАБ, в съответствие с правомощията му по чл. 75 ЗУБ.

Административният акт е в писмена форма, подписан е от издателя си и като цяло отговаря на общите изисквания за форма и съдържание по чл. 59 от АПК.

Решението е издадено в писмена форма и отговаря на изискванията за съдържание по чл. 59 от АПК, като в него са изложени както фактически, така и правни основания за издаването му. Ответният орган подробно и поотделно е изложил съображения защо приема, че на чужденеца не следва да се предостави статут на бежанец и хуманитарен статут, като е обсъдил както бежанската

история, така и обстановката в страната на произход – Р С.. Съдът не констатира при издаване на обжалваното решение да са допуснати съществени нарушения на административно производствените правила. В хода на производството пред административния орган чужденецът е запознат с правата, които има в производството, връчени са му писмени указания относно реда за подаване на молба за статут, за процедурата, която ще се следва, за правата и задълженията на чужденците, подали молба за статут в Република България, като текстът на указанията са преведени на разбираем език. В хода на административното производство по общия ред с чужденеца е проведено интервю, отразено в нарочен протокол, като интервюто е проведено в присъствието на преводач на език, посочен от търсещия закрила като разбираем и владян от него. Не се установява нарушение на чл. 58, ал. 9 от ЗУБ. В случая ответният орган е изискал писмено становище от ДАНС по молбата на жалбоподателя за предоставяне на международна закрила, каквото се установява да е дадено преди произнасянето на органа и с което не се възразява от страна на ДАНС по предоставяне на статут при наличие на обстоятелствата за това. Административната преписка е попълнена и с достатъчно доказателства, въз основа на които органът е постановил решението си.

На следващо място административният акт е издаден в съответствие с чл. 35 от АПК, след като са изяснени фактите и обстоятелствата от значение за конкретния случай. Административният орган е спазил изискването на чл. 73 от ЗУБ като последователно, обективно, безпристрастно и обосновано е извършил преценка относно наличие на основания за предоставяне статут на бежанец и хуманитарен статут, като е изпълнил императивното изискване на чл. 75, ал. 2 от ЗУБ, при произнасянето по молбата за международна закрила да прецени всички относими факти, декларации или документи, свързани с личното положение на молителя и с държавата му по произход или с възможността да се ползва от закрилата на друга държава, чието гражданство би могъл да придобие, включително.

Обжалваното решение е издадено и в съответствие с материалния закон. То е постановено след обстоен анализ на декларираната от жалбоподателя бежанска история, като изведените правни изводи за липса на основания по чл. 8, ал. 1 и чл. 9, ал. 1 от ЗУБ за предоставяне на статут на бежанец и хуманитарен статут на жалбоподателя са обосновани, правилни и съответстват на събраните в хода на административното производство доказателства. Административният орган е анализирал подробно и задълбочено бежанската история на чужденеца, както и справките на Дирекция „Международна дейност“ на ДАБ относно Република С., с отчитане на актуалната политическа и икономическа обстановка в държавата.

Съгласно чл. 8, ал. 1 от ЗУБ статут на бежанец в Република България се предоставя на чужденец, който основателно се страхува от преследване поради своята раса, религия, националност, принадлежност към определена социална група или поради политическо мнение и/или убеждение, намира се извън държавата си по произход и поради тези причини не може или не желае да се ползва от закрилата на тази държава или да се завърне в нея. Правилен е изводът на административния орган, че изложените от лицето причини не представляват материалноправно основание по смисъла на чл. 8, ал. 1 ЗУБ за предоставяне на статут на бежанец. Законосъобразен и обоснован е изводът на административния орган, че заявените от жалбоподателя обстоятелства не могат да бъдат свързани с нито една от причините за преследване посочени в закона.

В проведеното интервю Х. Д. А. не посочва да е бил обект на преследване от държавата, партии или организации или недържавни субекти, не е нямал проблеми, свързани с религията, която изповядва или с етническата му принадлежност. От бежанската му история става ясно, че е напуснал С., поради несигурност в района, в който е живеел, но няма данни същият да е бил преследван. Жалбоподателят е преминал нелегално в Т., а оттам е преминал нелегално на

територията на Република България. От събраните доказателства не се доказва наличие на опасност за сигурността или основателен страх от преследване поради неговата раса, религия, националност, принадлежност към определена социална група или поради политическото му мнение и/или убеждение, поради което липсват законови основания на същия да бъде предоставен статут на бежанец.

Съдът намира за правилна и преценката на административния орган относно основателността на молбата за предоставяне на хуманитарен статут. Съгласно чл.9, ал.1 от ЗУБ, хуманитарен статут се предоставя на чужденец, който не отговаря на изискванията за предоставяне на статут на бежанец и който не може или не желае да получи закрила от държавата си по произход, тъй като може да бъде изложен на реална опасност от тежки посегателства, като: 1. смъртно наказание или екзекуция; 2. изтезание, нечовешко или унижително отнасяне, или наказание; 3. тежки заплахи срещу живота или личността на цивилно лице поради безогледно насилие в случай на въоръжен международен или вътрешен конфликт.

На основание чл. 21, т. 8 от Устройствения правилник на ДАБ при МС, дирекцията събира, поддържа и актуализира база данни за държави по произход и за трети сигурни държави, включваща обща географска, политическа, икономическа и културна информация, информация за правната уредба и за спазването на правата на човека. Приетите по делото справки са изготвени от компетентен орган, в кръга на правомощията му, представлява официален писмен документ и обвързва съда да приеме за доказани фактите, удостоверени с нея, ако същите не се оборват чрез други надлежни доказателства, каквито в случая не се представят, нито се сочи техният източник, за да се събират.

Между страните не е спорно, че в С. е бил налице „вътрешен въоръжен конфликт“ по смисъла на чл. 9, ал. 1, т. 3 от ЗУБ, който е до степен на безогледност и/или повсеместност, т.е. обхваща цялата територия на тази страна, като и животът, и здравето на всеки цивилен намиращ се на тази територия сам по себе е изложен на реален риск от посегателство.

Въпреки това обаче, както правилно е отбелязал ответникът в обжалваното решение, конкретната бежанска история на жалбоподателя налага да бъде разгледана в случая в светлината на чл. 75, ал.2 от ЗУБ, съгласно който при произнасяне по молбата за международна закрила се преценяват всички относими факти, декларации или документи, свързани с възможността да се ползва от закрилата на друга държава, чието гражданство би могъл да придобие.

В случая следва да се има предвид, че жалбоподателят е преминал нелегално в Република Т., след което е преминал в Република България отново нелегално, с цел да достигне до България. Няма данни да е бил гонен и преследван. Нито в хода на административното, нито в хода на съдебното производство сирийският гражданин не е посочил основателна причина, поради която не би могъл да се завърне в С..

Административният орган е изпълнил задължението си за задълбочено и всестранно установяване на релевантните факти, а именно извършил е проверка доколко е налице опасност от преследване или реална опасност от тежко посегателство, обсъдил е актуалната обстановка в страната по произход, като данните от справките на ДАБ съвпадат с отразеното в решението. Изводите на председателя на ДАБ-МС, че отношение на жалбоподателя не са налице причини от хуманитарен характер или други основания, предвидени в действащото законодателство, които могат да обосноват предоставянето на хуманитарен статут по реда на чл. 9 от ЗУБ, са правилни и законосъобразни.

На следващо място от представената справка вх. № МД-02-77/ 03. 02. 2025 г., както и представените в съдебното заседание с вх. № МД-02-160 от 14. 03. 2025 г., МД-02-194 от 03. 04. 2025 г. и вх. № МД-02-262 от 19. 05. 2025 г. на дирекция „Международна дейност“ на ДАБ е

видно, че положението в С. започва да се нормализира след падането на режима на Б. А.. Властта е поета от групировката „Х. Т. ал Ш.“, която сформира временно правителство. Действително, съществува несигурност, включително въоръжени сблъсъци, повишена престъпна дейност и остатъчни боеприпаси, но е налице и голям брой на доброволно завръщащи се сирийци. Според данни от ВКБООН, към 08. 05. 2025 г. за последните 5 месеца почти 500 000 сирийци са преминали обратно в С. от съседни страни.

Видно от справките, макар и да са налице проблеми със спазване на човешките права, страната бавно се съвзема. Налице са признаци за умерено икономическо развитие, но е проблем намаляваща хуманитарна помощ. Въпреки това, не може да се приеме, че С. е обхваната от хаос и е налице въоръжен конфликт.

Въз основа и на тези справки се прави извода, че не са налице и разширенията, дадени в тълкувателно решение на Съда на Европейските общности от 17 февруари 2009 г. по дело № С-465/07 и тълкувателно решение на Съда на Европейския съюз от 30 януари 2014г. по дело № С-285/12 по тълкуването на чл.15, б. “в“ от директива 2011/95/ЕС, които се преценяват във връзка с прилагане единствено на нормата на чл.9, ал.1, т.3 от ЗУБ.

Всичко това води до извод, обоснован и от административния орган, че за Х. Д. А. не съществува реална опасност от тежки посегателства по смисъла на чл. 9, ал. 1-3 от ЗУБ при завръщането му в С..

Не е нарушена и забраната по чл. 4, ал. 3 от ЗУБ, при връщане в С. на Х. Д. А. няма да бъдат застрашени неговият живот или свобода по причина на раса, религия, националност, принадлежност към определена социална група или политическо мнение. Той няма да бъде изложен на опасност от изтезания или други форми на жестоко, нечовешко или унижително отнасяне или наказание. Нито личната му бежанска история, нито ситуацията в С. възпрепятстват връщането в страната по произход, при спазване на разпоредбата на чл. 4, ал. 3 от ЗУБ.

Обстоятелството, че е налице промяна в управлението на страната не води до друг извод, различен от този на решаващия орган, постановил оспореното в настоящото производство решение.

С оглед изложеното и като е приел, че не са налице основания по чл. 8 и чл. 9 ЗУБ за предоставяне на статут на бежанец и хуманитарен статут на оспорващия, административният орган е постановил законосъобразно решение. Последното мотивира извод за неоснователност на жалбата, която следва да бъде отхвърлена.

Независимо от изхода на делото, доколкото от ответната стана не се претендират разноски, съдът не дължи произнасяне в тази насока.

Воден от изложеното, съдът

РЕШИ:

ОТХВЪРЛЯ жалбата на Х. Д. А., [дата на раждане] в [населено място], Р С., ЛНЧ [ЕГН], срещу решение № 1734/17.02.2025 г. на председателя на Държавна агенция за бежанците при Министерски съвет, с което на основание чл. 75, ал. 1, т. 2 и т. 4 във вр. чл. 8 и чл. 9 от ЗУБ, му е отказано да му бъде предоставен статут на бежанец и хуманитарен статут.

Решението подлежи на обжалване в 14-дневен срок от съобщаването му на страните пред Върховния Административен Съд на Република България.

Съдия:

